

23η Άσκηση

Δίνονται οι συναρτήσεις $f, g, \varphi: \Delta = [1, +\infty)$, $\varphi(x) = x + \frac{1}{x}$

- Οι C_f, C_g τέμνονται στο A σημείο της $y = x$
  - $f(2) = 2 = 4g(2)$
  - Για κάθε $x \in \Delta$ ισχύει $f(f(x)) + g(f(x)) = \varphi(x)$ (1)
- (ε1) Να αποδείξετε ότι $f(1) + f(2) + f(3) \geq 3$
- (ε2) Να υπολογίσετε την τιμή της f όταν $x = 1$
- (ε3) Να αποδείξετε ότι το A είναι μοναδικό
- (ε4) Να μελετήσετε τη συνάρτηση φ , ως προς τη μονοτονία
- (ε5) Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f είναι "1-1"
- (ε6) Να αποδείξετε ότι αν $f(\rho) = \rho$, τότε $\rho g(\rho) = 1, \rho \in \Delta$
- Αν οι f, g είναι γνησίως μονότονες και η f είναι συνεχής, τότε
- (ε7) Να μελετήσετε τις f, g ως προς τη μονοτονία
- (ε8) Να αποδείξετε ότι η g είναι συνεχής
- (ε9) Να βρείτε το σύνολο τιμών της f
- Αν $f(x)g(x) = 1$, για κάθε $x \in \Delta$, τότε
- (ε10) Να βρείτε τους τύπους των f, g

ενδεικτική απάντηση

(ε1) Να αποδείξετε ότι $f(1)+f(2)+f(3) \geq 3$

Επειδή η (1) ορίζεται για κάθε $x \in \Delta$, είναι $f(x) \geq 1$
για κάθε $x \in \Delta$, άρα $f(1)+f(2)+f(3) \geq 3$

(ε2) Να υπολογίσετε την τιμή της f όταν $x=1$

Το A ανήκει στην $y=x$ και στις C_f, C_g , άρα $A(\alpha, \alpha)$, $\alpha \geq 1$
 $f(\alpha) = \alpha = g(\alpha)$, οπότε $f(f(\alpha)) + g(f(\alpha)) = \varphi(\alpha)$, οπότε
 $\alpha + \alpha = \alpha + \frac{1}{\alpha} \Rightarrow \alpha^2 = 1 \Rightarrow \alpha = 1$, άρα $f(1) = 1 = g(1)$

(ε3) Να αποδείξετε ότι το A είναι μοναδικό

Η εξίσωση $\alpha + \alpha = \alpha + \frac{1}{\alpha}$ έχει μοναδική ρίζα στο Δ την $\alpha = 1$
άρα το A είναι μοναδικό

(ε4) Να μελετήσετε τη συνάρτηση φ , ως προς τη μονοτονία

Έστω $x_1, x_2 \in \Delta$ με $1 \leq x_1 < x_2$, $\varphi(x_2) - \varphi(x_1) = x_2 + \frac{1}{x_2} - x_1 - \frac{1}{x_1}$
 $\varphi(x_2) - \varphi(x_1) = \frac{x_2 - x_1}{x_1 x_2} (x_2 x_1 - 1) > 0 \Rightarrow \varphi(x_2) > \varphi(x_1) \Rightarrow \varphi \nearrow, \Delta$

(ε5) Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f είναι "1-1"

Έστω $x_1, x_2 \in \Delta$ με $f(x_2) = f(x_1) \Rightarrow f(f(x_2)) = f(f(x_1))$ και
 $g(f(x_2)) = g(f(x_1))$, άρα $f(f(x_2)) + g(f(x_2)) = f(f(x_1)) + g(f(x_1))$
Οπότε $\varphi(x_2) = \varphi(x_1) \Rightarrow x_2 = x_1$, οπότε η f είναι "1-1"

(ε6) Να αποδείξετε ότι αν $f(\rho) = \rho$, τότε $\rho g(\rho) = 1, \rho \in \Delta$

$f(f(x)) + g(f(x)) = \varphi(x) \xrightarrow{x=\rho} f(f(\rho)) + g(f(\rho)) = \varphi(\rho)$, οπότε

$$f(\rho) + g(\rho) = \varphi(\rho) \Rightarrow g(\rho) = \frac{1}{\rho} \Rightarrow \rho g(\rho) = 1$$

(ε7) Να μελετήσετε τις f, g ως προς τη μονοτονία

$f(1) = 1 < 2 = f(2)$ και f γνησίως μονότονη, άρα $f \nearrow$ στο Δ
 $g(1) = 1 > 1/2 = g(2)$ και g γνησίως μονότονη, άρα $g \searrow$ στο Δ

(ε8) Να αποδείξετε ότι η g είναι συνεχής

$$f(f(x)) + g(f(x)) = \varphi(x) \stackrel{x \rightarrow f^{-1}(x)}{\Rightarrow} f(x) + g(x) = \varphi(f^{-1}(x))$$

$\varphi \nearrow$ και $f^{-1} \nearrow$, άρα $\varphi \circ f^{-1} \nearrow$, έστω $x_0 \in \Delta$

$$\text{Με } x > x_0 \Rightarrow \varphi(f^{-1}(x)) > \varphi(f^{-1}(x_0)) \Rightarrow f(x) + g(x) > f(x_0) + g(x_0)$$

$$0 > g(x) - g(x_0) > f(x_0) - f(x), \text{ κριτ. παρεμβολής } \lim_{x \rightarrow x_0^+} g(x) = g(x_0)$$

Όμοια $\lim_{x \rightarrow x_0^-} g(x) = g(x_0)$, άρα η g είναι συνεχής

(ε9) Να βρείτε το σύνολο τιμών της f

Η f είναι συνεχής και γνησίως αύξουσα, άρα $f(\Delta) = [f(1), \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x))$

$$\text{Έστω } \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \alpha \in \mathbb{R}, B = \lim_{x \rightarrow +\infty} f(f(x)) \stackrel{f(x)=u}{=} \lim_{u \rightarrow \alpha} f(u) = f(\alpha)$$

$$\text{και } \Gamma = \lim_{x \rightarrow +\infty} g(f(x)) \stackrel{f(x)=u}{=} \lim_{u \rightarrow \alpha} g(u) = g(\alpha), \text{ οπότε}$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} (f(f(x)) + g(f(x))) = f(\alpha) + g(\alpha), \text{ άτοπο γιατί } \lim_{x \rightarrow +\infty} \varphi(x) = +\infty$$

Οπότε $f(\Delta) = [1, +\infty)$

(ε10) Να βρείτε τους τύπους των f, g

• Αν $f(x)g(x) = 1$, για κάθε $x \in \Delta$, τότε

$$f(x)g(x) = 1 \stackrel{x \rightarrow f(x)}{\Rightarrow} f(f(x))g(f(x)) = 1 \Rightarrow g(f(x)) = \frac{1}{f(f(x))}, \text{ άρα}$$

$$f(f(x)) + \frac{1}{f(f(x))} = x + \frac{1}{x} \Rightarrow x(f(f(x)))^2 + x = x^2 f(f(x)) + f(f(x))$$

$$x(f(f(x)))^2 - x^2 f(f(x)) + x - f(f(x)) = 0, \text{ οπότε}$$

$$xf(f(x))(f(f(x)) - x) - (f(f(x)) - x) = 0, \text{ άρα}$$

$$(f(f(x)) - x)(xf(f(x)) - 1) = 0, \text{ όμως } xf(f(x)) - 1 > 0$$

για κάθε $x > 1$

$$\text{Άρα } f(f(x)) - x = 0 \Rightarrow f(f(x)) = x \text{ και } f \nearrow \text{ οπότε } f(x) = x$$

$$\text{και } x + g(x) = x + \frac{1}{x} \Rightarrow g(x) = \frac{1}{x}$$

Χ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ